

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Patris Gonzali Sylveriae, Societatis Iesv Sacerdotis

Godinho, Nicolao

Coloniae Agrippinae, 1616

Superioris iussu Goezium oppidum petit, vt sororem inuisat. Cap. VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44032

30 VITAE GONZALI SYLVERIAE
sive ad alienos, sive ad suos vnquam scribebat. Non
de aliis videlicet, quàm de Deo rebusq; diuinis a-
gebat; nec alio, quàm simplici quodam atque sin-
cero dicendi stylo utebatur.

*Superioris iussa Goezium oppidum petit, vt so-
rorem inuisat.*

C A P. V I I I.

ERat Ludouicus Aluarus de Tauora cum vxore
Philippa in oppido Goëzio leucas sex Conim-
bricâ disiuncto. Mittit inde, qui suo nomine à Gon-
zalo enixè petat, ad se venire, ne grauetur, secum
esse Philippam ipsius videndi cupidissimam, nec a-
hūd velle, quàm eius aspectu tantisper recreari.
Cueatne rem tam iustam neget sorori de se op-
timè merite, quippe quā matris loco puer habuerit,
cuique ob eam saltem causam plurimum debeat.
Ad hæc breuiter & expeditè Gonzalus, ingrati ani-
mi crimen horrere se quàm maximè; ideo curaturū,
modò diuinus fauor adsit, ne beneficiorum, quæ
plurima ab ipsis atq; amplissima accepisse ingenuè
fateatur, vllò vnquam tēpore memoriam deponat.
Si tamen de ijs agatur externis beneuolentiæ signis,
quæ sanguinis cōiunctio suo quasi iure videtur exi-
gere, nihil esse quod nimium sollicitus sit, eò quòd
humanum illum erga propinquos amorem, qui sen-
to magis, quàm ratione percipitur, perfectiori iam
caritate permutârit. Eos proinde etiam atque etiã
orare & obsecrare, vt abductum ab humanis curis
hominem, totumque ac penitus crucifixo Christo
addictum nolint rursus ad talia officia reuocare;
nullus esse apud se pretij vllum sanguinem, præ-
ter eî, qui redēptionis humanæ pretij fuit; & quo in
ara

ara Crucis copiosissimè effuso à peccatorum sordibus ablutus, atq; à sæuissima inferni hostis tyrannide in libertatem filiorum Dei immensâ Christi benignitate vindicatus; eo se quotidie sanguine ali, dū sacra peragit mysteria; indeq; effectū, vt modo quodē mirabili Christi cōsanguineus sit: turpe autem sibi videri, vt qui tali propinquitatis vinculo cū Deo ipso est cōiunctus, vllam præterea in humanis curandam putet cōsanguinitatem. Ita Gózalus tā illustribus, tam cōiunctis, tam de se benè meritis propinquus. At Tauora pietatis vir amans, æquusque recti æstimator; nihil responso cōmotus quò, magis Gonzalū ipsius aspectum & colloquium recusare agnoscit, eò illum pluris facit, maioriq; eius vidēdi & alloquendi incenditur desiderio. Conimbricam ergo se confert, Societatis Rectorē adit, ab eo petit Gonzalū ad visendam sororem Goëzium mittat. Annuat Rector, vt par erat; vocat proinde ad se patrem, absolutè mādāt, vt in Goëzium oppidū quamprimum proficiscatur. Durum Gonzalo visum imperium, & animi sui votis admodum repugnans. Omnino tamen parendum ratus, cū nihil aliud in mādatis haberet, quàm vt ad inuisendam sororem proficisceretur; de tempore, quo esset apud illam commoraturus, deque reliqua ibi agendi ratione ita primū cum suis pacisci voluit, vt iudicare quiuis posset, facilè eos à proposito recessuros. Hæ potissimum adhibitz conditiones.

I. Assignandum sibi ac socio separatim in tota domo cubiculū, in quo sint à domestica turba, atq; ab omni familiæ consuetudine remoti.

II. Cibum non ad ipsius Tauoræ ac sororis mensam, sed in eodem illo cubiculo, à vilissimo omnium, quæ de domo reperiantur, mācipio sibi ministrādū.

III. Ipsum

III. Ipsum mancipium nunquam coram se aperto capite, aut famulantis more, sed ut æqualem aut socium compariturum.

IV. Præter bouinam carnem simpliciter elixam, vel si edi piscem oporteat, duratum sole aut fumo halecem, aqua pura coctum, nihil obsonij sibi amplius apponendum. Indicatae conditiones plus æquò graues; sed quia non videbatur res fieri tunc aliter posse, vel ab inuitis receptæ. Gonzali socius erat Melchior Carnèrius, is qui postea Nicææ Episcopus, & Ioannis Nonij Abissinorum Patriarchæ successor creatus est. Per eos dies, quibus illic fuerunt, tanta in utroque animi modestia, tantæ gloriæ & honoris contemptio, tantusque per omnia perfectissimæ cuiusdam vitæ enituit splendor, ut in religiosam domum exemplo suo conuertisse palatium viderentur. Gonzalus in primis admirationi erat omnibus. Assidua maceratione domabat corpus. Sic agebat apud suos, ac si illis esset ignotus. Quos prius habuerat in famulatu, eos tunc colebat ut æquales, ut superiores venerabatur. Illud ipsum mancipium, quod ad mensæ ministerium acceperat, ut secum simul sederet, & ex eadem paropside cibum sumeret, blandè & comiter cogebat. Nunquam usus est lecto, qui singulis illi noctibus ex peculiari sororis mandato molliter sternebatur. Cubabat nuda humo, ferreo cinctus cilicio, inclinatoque ad saxum capite. Quæ illi consuetudo, cum in collegiis ac domibus societatis erat, semper ferè familiaris fuit; quam his in locis, ut rem occultaret, neue ab aliorum moribus videretur alienus, cervicalis loco librum habebat præduris compactum tabulis, re ipsa nihilo saxo mitiorem. De rebus tantum ad animi salutem pertinentibus cum sorore eiusque filiabus loque-

loquebatur. Totus in eo erat, ut ipsis miseræ huius vitæ breuitatē, rerum humanarum incōstantiā, cœlestium bonorum magnitudinem & perpetuitatem ante oculos proponeret; atq; ad vnius Christi Opt. Max. amorem eorum animos inflammaret. Cū fortē de morte pro Christo obeunda aliquando differeret, tanta martyrij exarsit cupiditate, ut Philippa, ac si iam ipsum in frustra dissectum cerneret, vehementer commota, conceptam animo tristitiam oris mutatione indicaret. Quid hoc est, soror carissima? ait Gonzalus. Vnde ista animi & corporis repentina turbatio? An carum tibi & iucundum non erit fratrem habere martyrio insignem? Mihi verò, inquit illa, fatis erit fratrem habere insignem sanctitate; martyrij negotium valdè difficile est, & planè horribile. Aegrè responsum ferens Gonzalus, atque insolito quodam correptus spiritus ardore, tā altè tamq; magnificè de martyrio dixit, ut eius vim & præstantiam propè nossent omnes qui aderant; nec dubitaret Philippa ex obita pro Christo morte ad reliquam vitæ sanctitatem ingens accedere gloriæ incrementum. De virtutum excellentia & potestate ad familiares & domesticos assidua verba faciebat, tanto interdum animi feruore, ut audientibus cum magno eorum desiderio lacrymas extorqueret. Curabat, ut ad destinatum locum (is erat palatij ampla & patens aula) simul cum propinquis nobiliores aulici conuenirent. His ibi coactis, ne vlla rerū ad salutem necessariarum ignoratione tenerentur, Christianam in primis Catechesim exponebat. Ut autem, & vitiorum odium, & amorem virtutum animis conciperent, de utroque genere multa deinde vtiliter & fructuosè disputabat. Peruersa quidem abstinere iurādi, alij detrahendi, alij

34 VITAE GONZALI SYLVERIAE
di, alij quoque mali iocandi consuetudine. Char-
tarum ludus, qui maximè in aulis Principum
sibi videtur aram posuisse, ita depulsus fugatus-
que, vt ipsa ludendi instrumenta, vbicunque re-
periebantur, minutatim discerpta in publicas vias
proijcerentur, prateruentium pedibus concul-
canda. In tota illa domo, in qua multi tunc erant,
partim cognatione, partim affinitate Gonzalo
coniuncti, cumque ijs benè magna clientum & fa-
mulorum copia, nullus omnino fuit, qui dili-
genti confessione apud ipsam Gonzalum vel eius
socium antea actæ vitæ crimina non expiârît. Non
leuis, hoc in genere, inter Gonzalum & Philip-
pam extitit pietatis contentio. Optat pia foemina,
vt eius confessionem Gonzalus excipiat, atque vt
faciat, obnixè deprecatur; negat Gonzalus exce-
pturum; nefas enim esse illam ad pedes suos
supplicem & abiectam cernere, quæ sibi matris &
dominæ loco semper fuisset. Contrà verò iostare
Philippa, & vehementer contendere, nolit com-
muni beneficio sororem priuare; neve committat,
vt se ab eo contemptam potius, quàm honora-
tam credat; grauissimum sibi fore si, quod alijs
conceditur, id vni sibi immeritæ denegetur. Ce-
dit tandem iustis precibus Gonzalus, & confiten-
tem sororem audit, atque insatiabili gaudio per-
fundit. Hinc ortum creditur quod subiiciam.
Viginti iam & amplius annos in Tauroræ matrimo-
nio transegerat Phillipa, prole carens mascula,
per quam amplissimæ domus, & opulentæ heredi-
tatis ad posteros fieret successio. Quanquam exi-
miæ erat religionis foemina, atq; à diuina volun-
tate tota pendens, non nihil tandem ob hanc rem
angi videbatur. Causam fratri secreto exponit,
fidenter

fidenter petit, cum Deo agat suis vt votis annuat.
 Haud multa; Gonzalus bono animo sororem esse
 iubet, suam apud Deum operam pollicetur; ita
 pollicitis petentem roborat, vt ferè reddat de
 obtinendo beneficio securam. Non fefellit vota
 successus. Vix decimus effluxerat à petitione men-
 sis, filium edit Philippa dominatus paterni nomi-
 nisque hæredem. Plurimi tunc Gonzali consilio
 & exemplo institutum vitæ cursum, moresque in
 meliora mutarunt. Inter hos Eleonora Cottinia,
 altera eius soror, quæ matrimonio publicis Ro-
 manæ Ecclesiæ cæremoniis ritè iam celebrato, in
 ipso nuptiarum die, antequam terrestri sponso tra-
 deretur, Comiti Iacobo fratri connubij auctori,
 cæterisque tunc aderant consanguineis magno a-
 nimo exponit, decernere se, diuino sponso Chri-
 sto virginitatem suam illibatam seruare, eiusque
 nuptias munditiæ & decoris plenissimas omnibus
 huius vitæ bonis anteferre; ad Christi ergo do-
 mum, hoc est, ad certum, quod designaret, virgi-
 num monasterium velle illico traduci. Non potuit
 tam constans propositum vlla ratione labefactari.
 Eodem die sacræ illi monialium familiæ nomen
 dedit, in qua deinceps magnam sanctitatis opi-
 nionem egregijs virtutum operibus affecuta, felici
 tandem exitu vitam absolvens, ad optatissimos
 Christi amplexus euolauit. Eundem ferè cursum
 tenuit virgo alia eiusdem Gonzali ex Philippa so-
 rore neptis. Hæc in parentum amore & delicijs
 erat, pro splendore familiæ amplissimo coniu-
 gio destinata. Non illa quidem aut sordidis destina-
 ta curis, aut indecoris occupationibus implica-
 ta; sed quod in hisce nubendi studiis fit, tota ad
 elegantiam composita, & corpori, quàm animo
 C 2 exornan-

exornando, impensius dedita. Hæc igitur tunc a uunculi monitis & exhortationibus permota, tantoperè ad pietatem exarsit, vt omni prorsus exquisiti illius nitoris & elegantia cura deposita, renuntiatisque in auribus, armillis, gemmis, multiplici ac vario ex serico, aut politiori alia materia vestium instrumento, cum cætera, quæ ad muliebrè mundum pertinet, supellectile, humili induta vestitu, & dicata Christo, purissimo animarum spòso, virginitate, perfectissimam aggressa sit viuendi rationem, in qua vsq; ad vitæ finem summa cum laude perseuerauit.

In varia Lusitania loca magno cum suo, & aliorum fructu excurrit.

C A P. I X.

VT Gonzalus eximiè Deum diligebat, ita nihil ipsi erat antiquius, quàm vt ad illum (quod singulare quoddam & diuinæ caritatis indicium) omnium animos studiaq; conuerteret. Nullis ergo laboribus, nullis vitæ incommodis deterrebat, quò minus summa ope contenderet, vt quantum posset, quæ concionibus, quæ confessionibus, quæ cæteris pietatis officijs mortales omnes iuaret, & errantes animas ad bonam frugem atque ad rectum viuendi tramitem reuocaret. Ex vrbe Portuensi, inquam à Conimbricensi Rectore missus est, antequam vllum in ea esset Societatis domicilium, sic ad eundem Rectorem inter alia scripsit: Ego quamdiu mihi in hisce peregrinationibus Deus aderit (spero autem nunquam defuturum) mendicato cibo viuam; confessiones tam diu